

جمع بندی جلسه با کارآفرینان اقتصادی جوان درباره موضوع "مکانیزم کوچک سازی دولت"

۱. با توجه به رکود حاکم بر اقتصاد ایران و تشدید فضای تحریمی ورود به موضوع واگذاری شرکت های دولتی با توجه به هزینه های سنگین اقتصاد سیاسی آن منطقی به نظر نمی رسد و می تواند پیامدهای منفی زیادی برای دولت و وزارتخانه داشته باشد.
۲. در فرآیند واگذاری یا تفویض اختیار شرکت های دولتی به بخش خصوصی باید این نکته را مدنظر داشت که اعتبار و ارزش شرکت های صاحب برند و شناخته شده که بواسطه دهه ها فعالیت موفق دارای اعتبار بین المللی هستند و قاعدتا بخش خصوصی نیز تمایل زیادی به تصاحب و حکمرانی بر آن ها دارد، مخدوش نشده و در مسیر نزولی قرار نگیرند (نمونه: واگذاری شرکت موفق NPC که بعد از واگذاری عملا اعتبار بین المللی آن از دست رفت).
۳. در شرایط کنونی اقتصاد ایران، محدودیت شدید مالی بخش خصوصی، عدم اعتماد به دولت و قوانین و دستورالعمل های آتی و نبود چشم انداز مشخص برای فعالان اقتصادی متقاضی خصوصی واقعی برای خرید سهام شرکت های دولتی وجود ندارد و متقاضیان خرید سهام این شرکت ها، تنها سازمان ها و نهادهای خصوصی و شبه دولتی هستند که از قدرت مالی و نفوذ سیاسی بالایی برخوردار بوده و با خرید این شرکت ها نه تنها منابع درآمدی حاصل از این شرکت ها در بودجه دولت راکاهش می دهند که از این شرکت برای وزن کشی سیاسی و رقابت با دولت نیز استفاده خواهند کرد.
۴. کوچک سازی دولت یا شرکت های دولتی نباید صرفا به معنی واگذاری و به نوعی رها سازی آن به بخش خصوصی باشد چراکه تجربه واگذاری های قبلی بیانگر این حقیقت است که با برداشته شدن دست حمایتی دولت از شرکت های مذکور عملا شاهد ورشکستگی آن بوده ایم. از سوی دیگر ادامه حمایت های قبلی نیز به معنی تداوم هزینه ها برای دولت و ایجاد نابرابری در بازارهاست. از این رو ضرورت دارد قبل از فکر درباره واگذاری یا خصوصی سازی شرکت های دولتی نسبت به آزادسازی اقتصاد کشور و ایجاد فضای برابر برای فعالان اقتصادی اقدام نمود.
۵. به نظر می رسد در صورت وجود عزم جدی برای واگذاری باید به جای شرکت های شناخته شده نسل اول دولتی باید ابتدا به سراغ شرکت های نسل سوم و چهارم که ذیل شرکت های نسل اول تعریف شده اند و وظایف حاکمیتی کمتری دارند، رفت و ضمن شناسایی فعالیت ها و ابعاد اثرگذاری نسبت به واگذاری آن ها اقدام نمود. همچنین در ارتباط با شرکت های نسل اول ضمن احصاء نوع فعالیت و حزه عمل آن ها، چارچوبی برای اصلاح ساختار مدیریتی، عملکردی و مالی و نظارت و کنترل مستمر بر اقدامات آن ها تعیین نمود. اولین گام در این رابطه می تواند ایجاد سامانه ای برای فهرست کردن و ردیابی اقدامات و جمع آوری صورت های مالی این شرکت ها باشد.